

RESULTATEN SALMONELLA-ANALYSES BIJ PLUIMVEE IN BELGIË IN 2024

In 2024 voldeed België aan de vooropgestelde Europese doelstellingen¹ voor *Salmonella* bij fokpluimvee, leghennen en vleeskippen. Dit was niet het geval bij kalkoenen waar de prevalentie van de te bestrijden serotypes hoger lag dan de doelstellingen. De waargenomen prevalenties van de te bestrijden serotypen waren als volgt:

- 0,83% bij fokpluimvee, onder het wettelijk maximum van 1%,
- 1,23% bij legpluimvee, ruim onder de Europese doelstelling van 2%,
- 0,30% bij vleeskippen, ruim onder het wettelijk maximum van 1%,
- 1,64% bij vleeskalkoenen, waar het wettelijk maximum 1% is.

Bij vleeskippen zet de daling van het aantal tomen positief voor *Salmonella* Infantis van vorig jaar zich verder in 2024. De omgekeerde trend zien we bij de prevalentie van *Salmonella* Paratyphi B var. Java. Deze is in 2024 verder gestegen in vergelijking met 2023 en is bovendien het meest voorkomende serotype. Bij leghennen kwam *S. Enteritidis* het meeste voor.

Bij **fokpluimvee** waren er vijf productiebedrijven positief voor een wettelijk te bestrijden serotype: een voor *Salmonella* Enteritidis en vier voor *Salmonella* Typhimurium (inclusief monofasische variant). Daarnaast was er ook een opfokbedrijf positief voor een wettelijk bestreden serotype, meer bepaald *Salmonella* Typhimurium (monofasische variant).

Bij de eendagskuikens en opfokfase van de **legghennen** waren er in 2024 geen tomen positief voor wettelijk bestreden serotypes. Bij leghennen in de productiefase waren 10 tomen positief voor *Salmonella* Enteritidis.

De stijgende trend van het percentage **vleeskippentomen** dat positief was voor *Salmonella* Enteritidis of *Salmonella* Typhimurium zet zich verder: bij uitgangscntrole bedroeg de stijging 0,30%, wat een stijging is ten opzichte van de 0,17% in 2023. Op uitgangscntrole testten er drie **vleeskalkoentomen** positief voor een te bestrijden serotype *Salmonella*, respectievelijk 2 tomen met *Salmonella* Enteritidis en 1 toom met *Salmonella* Typhimurium (monofasische variant).

Hieronder vind je de resultaten van de *Salmonella*-analyses per type pluimvee en een overzicht van de *Salmonella*-serotypes bij Belgische pluimveetomen onderzocht in 2024.

Fokpluimvee

Geen enkele van de 140 geteste tomen (76 beslagen) eendagskuikens fokpluimvee testte positief voor *Salmonella*. Tijdens de **opfokfase** testte 1 van de 321 onderzochte tomen (124 beslagen) positief voor een wettelijk te bestrijden serotype, namelijk *Salmonella* Typhimurium (monofasische variant). Tijdens de **productiefase** waren 10 van de 602 onderzochte tomen fokpluimvee (328 beslagen) positief voor *Salmonella*. 5 van deze tomen (0,83 %) waren positief voor een wettelijk te bestrijden serotype (tabel 1).

Tabel 1: Aantal bedrijven en tomen fokpluimvee positief voor *Salmonella* tijdens de productiefase in 2024. De vetgedrukte serotypes behoren tot de wettelijk bestreden serotypes bij fokpluimvee

Serotypes	Aantal monsters	Aantal tomen	Aantal beslagen
S. Agona	1	1	1
S. Enteritidis	1	1	1
S. Ajiobo	1	1	1
S. Cerro	2	1	1
S. Typhimurium	5	3	3
S. Typhimurium var. O:5-	1	1	1
S. Enterica I 3.10:-:-	1	1	1
S. Mbandaka	1	1	1

Leghennen

Eén van de 217 tomen eendagskuikens (111 beslagen) testte positief voor *Salmonella*: het serotype *Salmonella* Kedougou werd er gedetecteerd. Tijdens de **opfokfase** werden 193 tomen (94 beslagen) onderzocht, waarbij geen enkele toom positief testte voor *Salmonella*. Tijdens de **productiefase** waren 18 van de 816 onderzochte tomen leghennen (543 beslagen) positief voor *Salmonella*. 10 van deze tomen (1,23%) waren positief voor een wettelijk bestreden serotype, meer bepaald *Salmonella* Enteritidis (tabel 2).

Tabel 2: Aantal bedrijven en tomen leghennen positief voor *Salmonella* tijdens de productiefase in 2024. De vetgedrukte serotypes zijn wettelijk bestreden serotypes bij leghennen.

Serotypes	Aantal monsters	Aantal tomen	Aantal beslagen
S. Agona	1	1	1
S. Enterica I 13,23:i-	1	1	1
S. Enteritidis	17	10	9
S. Livingstone	1	1	1
S. Isangi	1	1	1
S. Mbandaka	2	2*	2
S. Ruanda	1	1*	1
S. Stanleyville	1	1	1
S. Subspecies enterica	1	1	1

*1 toom positief voor zowel S. Mbandaka en S. Ruanda

Vleeskippen

In 2024 testten 16 van de 11.423 tomen eendagskuikens vleeskippen (1813 beslagen) positief voor *Salmonella*. Van deze positieve leveringen was 1 toom positief voor *Salmonella* Enteritidis en 4 tomen voor *Salmonella* Typhimurium (tabel 3).

Tabel 3: Aantal bedrijven en tomen eendagskuikens positief voor *Salmonella* in 2024. De vetgedrukte serotypes zijn wettelijk bestreden serotypes bij vleeskippen.

Serotypes	Aantal monsters	Aantal tomen	Aantal beslagen
S. Enteritidis	1	1	1
S. Typhimurium	4	4	3
S. Paratyphi B var Java	4	4	4
S. Isangi	3	3	3
S. Mbandaka	2	2	2
S. Rissen	1	1	1
S. Yoruba	1	1	1

Van de 11.723 tomen (1.903 beslagen) waren er 268 met een *Salmonella*-positieve uitgangscategorie. Bij 0,30% van de tomen werd een wettelijk bestreden serotype vastgesteld, namelijk *Salmonella* Enteritidis (4 tomen), de monofasische variant van *Salmonella* Typhimurium (16 tomen) of *Salmonella* Typhimurium (15 tomen). Het aantal tomen dat positief testte voor *Salmonella* Infantis is gedaald ten opzichte van 2023. *Salmonella* Paratyphi B var. Java is het serotype dat in 2024 het meeste voorkwam, met een verdere stijging t.o.v. vorige jaren (zie tabel 4).

Tabel 4: Evolutie jaarlijks aantal tomen vleeskippen positief voor *Salmonella* op uitgangscntrole.

SEROTYPE	AANTAL TOMEN							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
S. Enteritidis	13	2	1	2	9	3	3	4
S. Infantis	73	126	101	133	123	92	70	39
S. Paratyphi B var. Java	37	66	90	99	112	55	92	134
S. Typhimurium	9	11	10	4	14	9	12	15
S. Typhimurium (monofasische variant)*	5	11	14	7	8	5	4	16
Overige	111	115	82	187	148	69	63	60
Totaal	248	331	298	432	413	233	244	268
Percentage positieve tomen	2,4%	3,1%	3,3%	4,03%	3,69%	2,10%	2,16%	2,29%

*Het gaat om de te bestrijden varianten van de monofasische *Salmonella* Typhimurium

Vleeskalkoenen

In 2024 testten 4 van de 183 onderzochte tomen vleeskalkoenen (70 beslagen) positief voor *Salmonella* op uitgangscntrole. 3 van deze tomen waren positief voor een te bestrijden serotype *Salmonella*, namelijk 2 tomen met *Salmonella* Enteritidis en 1 toom met *Salmonella* Typhimurium (monofasische variant). Verder testte er 1 toom positief voor een niet te bestrijden serotype, *Salmonella* Coeln.

Met dank aan Sciensano voor de berekening van de jaarlijkse prevalenties. De laboratoriumanalyses van *Salmonella* bij fokpluimvee werden uitgevoerd door DGZ, ARSIA en FAVV. Bij de overige pluimveecategorieën gebeurden de analyses door DGZ, ARSIA, Lavetan, Poulpharm en FAVV. In dit document werd een toom of bedrijf positief voor meer dan één *Salmonella*-serotype meer dan één keer geteld in de tabellen.

¹ Europese doelstellingen voor het terugdringen van *Salmonella* (Verordening (EG) nr. 2160/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 17 november 2003 inzake de bestrijding van *Salmonella* en andere specifieke door voedsel overgedragen zoönoseverwekkers):

Fokpluimvee : jaarlijks maximumpercentage van tomen volwassen fokpluimvee positief voor *Salmonella* Enteritidis, *Salmonella* Typhimurium, *Salmonella* Hadar, *Salmonella* Infantis, *Salmonella* Virchow en *Salmonella* Paratyphi B varians Java mag maximum 1% bedragen.

Legkippen: jaarlijks maximumpercentage van tomen volwassen leghennen positief voor *Salmonella* Enteritidis en *Salmonella* Typhimurium mag maximum 2% bedragen.

Vleeskippen: jaarlijks maximumpercentage van tomen vleeskippen positief voor *Salmonella* Enteritidis en *Salmonella* Typhimurium mag maximum 1% bedragen.

Vleeskalkoenen: jaarlijks maximumpercentage van tomen vleeskalkoenen positief voor *Salmonella* Enteritidis en *Salmonella* Typhimurium mag maximum 1% bedragen.